

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egyes évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Melyben háshoz hordva:
Egyes évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Eldéke postán szállítva:
Egyes évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 6 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep után napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfoiyam 97. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1915 április 29.

Haditengerészetünk hőstette.

A magyar és osztrák haditengerészet újabb dicső lapot irt bele a most folyó háboru történetébe.

Eddig is büszkék lehettünk haditengerészetünkre. A Zenta hősi küzdelmétől kezdve hadihajóinkról időnkint nem jelentéktelen sikereket jelentettek. Most pedig olyan bravur hírért viszi szét a táviró, mely haditengerészetünket is a németek méltó szövetségeseinek bizonyítja.

Az 5 ik számú magyar-osztrák tengeralattjáró egy torpedó lövéssel elsüllyesztette a Léon Gambetta francia cirkálót.

A Gambetta egy sokat szerepelt nagy páncélos cirkálója a franciák-

nak, mely közte volt azoknak a páncélosoknak, melyekkel a nagy garral hirdetett blokádjukat akarták az Adriai tenger bejáratánál keresztülvinni.

Ez a blokád éppen úgy csődöt mondott, mint az angolok kísérlete Németország kiéheztetésére.

Tengeralattjárónk pompás bravurja úgy nálunk, mint Ausztriában és Németországban a legnagyobb lelkesedést keltette és csak fokozta azt a bizalmat, melyet szárazföldi hadseregünk méltó társába, tengerészetünkbe vetünk.

Tudósításaink a következőket jelentik:

Az 5. sz. torpedónaszádunk elsüllyesztett egy francia páncélos cirkálót.

Budapest, április 28. (Saját tud.) A flottaparancsnokság közli, hogy a Trapp György lovag sorhajókapitány parancsnoksága alatt álló 5. számú torpedónaszádunk a Jóni tengeren torpedóval elsüllyesztette a Léon Gambetta páncélos cirkálót.

Róma, április 28. (Saját tud.) A Stefani ügynökség jelenti, hogy az elsüllyedt Léon Gambetta páncélos cirkáló legénységének megmentésére egy olasz torpedónaszádot küldtek ki, mely 165 embert megmentett.

Részletek a Léon Gambetta elsüllyesztéséről.

Budapest, apr. 28. (Saját tud.) A Léon Gambetta elsüllyesztése éjjel történt a Santa Mária luciai szemefornál. Az 5 sz. torpedónaszádunk 27-én hajnalban indult ki Cattaróból, egész nap a tenger felszínén haladt, majd éjjel a tenger színe alá merülve átfutott az otrantói tengersizorson s a Jóni-

tengeren ismét fölbukkanva ott cirkált s a Léon Gambetta páncélost holdfénynél elsüllyesztette.

A megmentett legénység.

Budapest, apr. 28. (Saj. tud. táv.) A Léon Gambetta hat tisztjét és százhatvanöt közlegényét megmentették, a hétszázhusz főnyi legénységből.

Hivatalos jelentés.

A miniszterelnökség sajtóosztálya a következő táviratot közli:

Budapest, április 28. A késő esti órákban került nyilvánosságra az osztrák-magyar flotta parancsnokságnak hivatalos értesítése, mely szerint az osztrák-magyar tengeralattjáró a Jónitengeren a Léon Gambetta nevű francia páncélos cirkálót megtorpedozta és elsüllyesztette.

A francia páncélos 12.600 tonnás hatalmas hajó, mely huszonnégy ágyúval volt felszerelve és személyzete hétszázötvenöt főből állott. A legénység egy részét megmentették.

A hír hatása Budapesten.

Budapest, április 28. (Miniszterelnökség sajtóosztályától.) A Léon Gambetta elsüllyesztésének híre a fővárosban a lakosság körében futótüzként terjedt el s mindenütt nagy örömet és lelkesedést keltett.

Németországban és Berlinben.

Budapest, április 28. (Saját tud.) A Léon Gambetta elsüllyesztésének híre az egész Németországban óriási örömet keltett. Gratuláltak a Monarchiának a francia páncélos elsüllyesztéséhez.

Budapest, április 28. (A miniszterelnökség távirata.) Távirati híradás szerint Berlinben is nagy lelkesedéssel fogadták az osztrák-magyar flotta dicső haditényét. A berlini sajtó nagy elismeréssel adózik az osztrák-magyar haderőnek.

Hazai az új népfelkelők behívásáról. Hazai Samu báró, honvédelmi miniszter tegnap délelőtt tíz óra körül a folyosón több képviselő előtt a nyilvánosság számára kijelentette, hogy az ellenzék magatartása az új katonai javaslatok körül

Telefon 476.

Kész gyermekruhák és felöltők leánykák és fiuk részére

a legelegánsabb kivitelben kaphatók a

GYERMEK DIVATSZALONBAN

Rimanóczy-utca 1. szám, Royal kávéház mellett.

helyes és rokonszenves volt, miután több olyan kérdés és szempont felvetését provokálta, ami különben esetleg háttérbe szorult volna. Kijelentette továbbá a miniszter, hogy a tizennyolc éves, valamint a 42-50 közti népfelkelőket legkorábban augusztus 15-én fogják sorozni és legkorábban novemberben kerülhetnek a frontra. Ez a tény remélhetőleg meg fogja nyugtatni a közvéleményt.

A törvényhatósági választásokról

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 28.

A Ház ülését Szász Károly alelnök nyitotta meg 11 órakor. Az elnök bemutatta Pozsony város feliratát a magyar államiság kiépítéséről. Aztán harmadik olvasásban is elfogadták a mandátumok meghosszabbításáról szóló, már tegnap letárgyalt törvényjavaslatot.

Ekkor került tárgyalás alá a törvényhatósági választójog javaslatát. A törvényjavaslatot Sándor János belügyminiszter terjesztette be. A belügyminiszter válaszolt az elhangzott ellenvetésekre s védelmébe vette a fővárost és Bárczy polgármestert. Sajnálja Polónyi támadását a főváros ellen, Bárczy naggyá tette Budapestet.

Az ellentéteket — ugymond — félre kell tenni s munkával kell megmutatni a nemzet egységességét, hogy egyik vagyunk a küzdelemben, szenvedésben, áldozatkészségben és munkában. Méltányosságból a régi liszta alapján történik a választás a törvényhatóságoknál, kivétel csak a főváros és Abauj lesznek. A javaslatot általánosságban majd Polónyi, Pethő, Vázsonyi hozzászólása után részleteiben is elfogadták azzal a módosítással, hogy a törvényhatósági választások a békekötést követő 3 hó múlva megtörténjenek.

Vita nélkül megszavazta ezután a Ház az összes kitűzött javaslatokat.

Rakovszky István indítványát holnapra tüzték ki tárgyalásra

Délután fél kettőkor Farkas Pál és Huszár Károly interpelláltak a hadseregszállítás csalói miatt.

Tisza István gróf válaszában kijelentette, hogy a csalókat a legszigorubbán fogjuk büntetni. Legnagyobb részüket a katonai bírósághoz utaljuk, a polgári bíróság rendelkezéseit szigoritjuk, visszaható erővel felruhazzuk, mert a mai rendelkezések nem elégitik ki a jogérzetet. Nincs okunk titkolódzásra, de a sajtónak szenzációban való kéjelgését nem engedjük meg. A szatmári visszaélés bűnöseit szigorúan büntetjük.

Szabó István a requirált lovak és fogatok eddig még ki nem fizetett árai miatt interpellált.

Gillányi báró miniszter megnyugtató kijelentése után az ülés négy órakor véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ülésén báró Jósika Miklós elnökölt. Rosner Ervin báró felszólalása után a honvédelmi javaslatokat egyhangulag elfogadták.

Az olasz kormány

a nagykövetekkel tanácskozik.

Budapest, április 28. *Tittoni hosszasan tanácskozott Sanino-val. Az olasz kormány a párisi, londoni, berlini és bécsi nagyköveteit Rómába hívta tanácskozásra.*

Fényes török győzelem.

Budapest, április 28. (Saját tud.) *Konstantinápolyból jelentik: Liman tábort a szultánhoz intézett táviratában közli, hogy az ellenséges csapatok centrumát és jobbszárnyát megverte. Tizenkét bárkát, melyen az ellenséges csapatok menekülni akartak, a török űtegek elsüllyesztettek.*

Konstantinápolyt kivilágították s a fényárban uszó utcákon óriási örvendező tömegek hullámoztak.

A török kormány a szultánnak e győzelemért a «Ghazi» vagyis «Győzdelmes» melléknevet adta.

A német követ a pápánál.

Róma, április 28. (Saját tud.) XV. Benedek pápa ma kihallgatáson fogadta Bülow német követet.

Francia lap Olaszországról.

Bécs, április 28. A Neue Freie Presse jelenti: Ugyanazon a napon, melyen Pichon a Petit Journalban kétségtelennek nyilvánította az olasz intervenciót, a Matin római információt hoz, amely a következőképpen szól: A királyon, Salandrán és Sonninon kívül senki sem tudja Rómában, mi lesz Olaszország magatartása. A kormány teljes eszében folytatja a maga politikáját.

A sárosi fronton nyugalom van.

Frankfurt, április 28. A Frankfurter Zeitung tudósítója jelenti Eperjesről: Az elmúlt napokban nem volt különösebb változás a sárosi fronton. A Fias melletti kisebb ágyuharcoktól és lövészárkok harcoktól eltekintve, nyugalom uralkodott. Egy ellenséges repülőgép megjelent az Eperjes melletti Sóvár fölött és proklamációkat dobált le.

Az orosz tiszték szökdősnek.

Bécs, április 27. Roda-Roda jelenti a főhadiszállásról: Egy orosz tiszt, akit nemrégiben elfogtunk, elbeszélte, hogy az orosz hadvezetőség havonta különkiadásban közli azoknak a tiszteknek a névsorát, akik megszöktek. Március elseje óta a közlönyben százötven neve szerepel. A szökevény léghélység száma is igen jelentékeny, különösen a mohamedán vallásúak közt.

Az orosz lapok a tiszt elbeszélése szerint azt írják, hogy döntés csak akkor fog történni, ha Anglia az ígért három milliós hadsereget a hadszíntérre küldi. A tavasztól a lapok sokat várnak, miután az északi kikötők katonai és kereskedelmi tekintetben felszabadulnak.

Oroszok pusztulása Uzsoknál.

Berlin, április 28. Leonhardt Adelt, a Berliner Tagblatt haditudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról: A súlyos veszteségek ellenére, amiket az ellenség az uzsoki szoros-tól északra szenvedett, az oroszok ismételt kísérletet tettek arra, hogy az uzsoki szorost elfoglalják. Embertömegük kiméretlen pazarlásával intéztek rohamot roham után, de minden eredmény nélkül. A halottak százával hevernek a drótsövények előtt.

Felrobbantottunk két orosz lőszerraktárt.

Visszavert éjjeli támadás.

Budapest, április 28. (Hivatalos.)

Az általános helyzet változatlan. A Kárpátokban, valamint Orosz-Lengyelországban itt-ott ágyuharc volt. Tüzérségünk találatokkal az oroszok két lőszerraktárát felrobbantotta.

Az Osztry magaslattól keletre eső szakaszon az ellenségnek ismételt éjjeli támadását visszavertük. Délkelet Galiciában és Bukovinában nem történt különösebb esemény. Höfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Mivel csábitotta az antant Görögországot.

Budapest, ápr. 28. (Saját tud.) Athénből jelentik:

Az antant fegyveres beavatkozás esetére Görögországnak havi ötvenmillió frankot municiót, az esetleges bolgár támadás ellen védelmet ígért és odaigért Kisázsiaiból a görög lakta vidékeket. Görögország elutasította ezt az ajánlatot.

Katonáink az égő hidon rohantak keresztül.

Budapest, ápr. 28. Az Esti Ujság tudósítója előtt Cibulka altábornagy nyilatkozott a helyzetről, amelyet kitűnőnek mond. **A háborút a lelkierő szívósága nyeri meg** s ebben az oroszok nem bírják a versenyt. Katonáink tényei példátlanok. Elmondta, hogy csapataink Kolomeába a petroleumos és benzines hordókkal felgyújtott Pruth hidon keresztül nyomultak be.

Repülőink Montenegró fölött.

Budapest, április 28. (M. T. I.) A monarkia repülői eredményesen bombázták Antivárit, Cetinjét, Ravnícát és a Rijekbe vezető vasutvonalat.

Lázadás Tonkingban.

Stockholm, április 28. Francia-Indokínában a kínai lakosság forradalomra készül a francia uralom ellen. A benschülöttek gyakran követnek el merényleteket fran-

cia hivatalnokok ellen, egyes távoli állomásokat pedig megtámadnak. Indokina kormányzója elrendelte az ostromállapotot Kokkin-Kinában és Tonkingban és mozgósította egész hadseregét.

Asquith a Dardanellák elleni flottaakcióról.

Genf, április 28. Az angol alsóház ülésén Asquith miniszterelnök bejelentette, hogy a szövetséges flotta ismét felvonult a Dardanellák ellen és ezzel egyidőben a szövetséges csapatokat szállítottak, amelyeknek feladata az, hogy a flottaakcióval egyidőben szárazföld felől támadják a törököket. Ugyanakkor az oroszok készen állnak, hogy Odeszából kiindulva, a szükséghez képest flottájukkal és szárazföldi csapatokkal akciót indítsanak. A miniszterelnök a Ház színe előtt vállalta a kormány nevében a legteljesebb felelősséget a flotta és a csapatok akciójáért és csak azt kérte, hogy a hosszú ostrom alatt legyen az egész nemzet bizalommal és türelemmel flottája és csapatai iránt.

A rögtönítélő bíróság halálos ítélete Szegeden.

Kivégezték a rabló huszárt.

A szegedi rögtönítélő bíróság kedden mondott halálos ítéletet Kala Illés közhuszár fölött, aki az ítéletet még azon nap végrehajtották.

A tárgyalásról és kivégzésről a következő tudósításunk szól:

Kedden reggel nyolc órakor ült össze a szegedi honvédhadbírók épületének tárgyalási termében a rögtönítélő bíróság, hogy ítéletet hozzon Kala Illés 3 honvédhuszárvezetői közhuszár felett, aki ellen rablás büntette és megkísérelt gyilkosság büntette miatt emelt kettős vádat a katonai ügyészség. A szegedi hadbírósnak ez az első statáriális tárgyalása. Már jóval nyolc óra előtt gyülekeztek a rögtönítélő bíróság tagjai a gyertyás utcai haditörvényszék épületében, Lippmann Lajos ezredes elnök, Szerdahelyi László hadbíró-alezredes tárgyalás vezető, Perlaky Lajos százados, Korda Sándor népfőlkelő százados, Blazel Elek főhadnagy szavazóbírók, Kiss Dezső dr. hadbíró-főhadnagy ügyésztiszt, Pap Tivadar dr. jegyzőkönyvvezető, Balogh Marcell dr. hivatalból kirendelt polgári védő, a kirendelt orvosok Léderer Dezső dr. népfőlkelő főorvos és Sellmann Hugó dr. főorvos. A huszár bírái mellett ül Kántor Jenő római katolikus táborigazgató. Nyolc óra előtt néhány perccel kísérik át Kalát a honvédhadbírók béke utcai fogházából a statáriális bíróság elé.

A tárgyalási terem kevés hallgatóságára berendezett kis elkerített részében talpalatnyi hely nem maradt üresen. Magasrangú katonatisztek, ügyvédek, hírlapírók érdeklődnek a rendkívüli izgalmas tárgyalás iránt.

Kala Illés a vádlott, aki a legnagyobb hidegvérrel ütötte le Fodor Antalnét, a Tarló-utca 7. számú gátóházban lakó 24 éves fiatal asszonyt, — az ő állítása szerint kedvesét.

Fél 9 órakor kezdődik a tárgyalás. Szuronyos közkatona kíséri be a vádlottat. Szerdahelyi László hadbíró-alezredes az általános kérdéseket intézi hozzá.

Ezek után az ügyész részletesen ismerteti a vádat: Kala Illést a katonai büntető törvénykönyv 483 §-ba ütköző rablás büntetvével vádolja, hogy április 18-án délelőtt Fodor Antalnét szeged alsóvárosi lakásán tőle beszélgetés után pénzt kért s amikor Fodorné megtagadta, baltával háromszor fejbevágtatta s amikor elájult, bement a szobába, onnan aranyláncot, fülbevalót, ruhaneműt, kenyeret,

kolbászt elrabolt. Vádolja továbbá a katonai büntető törvénykönyv 15. és 213. §-ai szerint megkísérelt gyilkosság büntetvével; amennyiben Fodornét háromszor fejbeütötte azon szándékkal, hogy őt megölje, a cselekedetet valósággal megkezdette, ha nem is fejezte be. Az ügyész kéri a tárgyalás megtartását, felolvassák a tanúk névsorát és a bíróság átír a közpörház igazgatóságához, hogy ki fog szállni a kórházba, hogy Fodornét orvosokkal megvizsgáltsa, esetleg, ha lehetséges, kihallgassa.

— Megértette a vádat? Kezdte Kalla vallatását Szerdahelyi alezredes.

— Igen.

— Bűnösnek érzi magát úgy, amint a vád hangzik?

— Igen.

Az egész kihallgatás során ugyanugy vall, mint a rendőrségen. Részletesen elmondja hogyan ismerkedett meg Fodornéval karácsonykor a közpörház lakására, a nevét nem is tudta, kis Bóskének nevezte. Az asszony mindig adott néhány koronát, ha kért. Most, hogy a baretéren töltött öt hét után huszvetkor hazajött, negyedszer látogatta meg. A merénylet napján már hét órákor ott járt a ház körül, de Fodorné intett neki, várjon, amíg elmegy az apja. Később behívtá. Most is csak azért ment, hogy pénzt kérjen, rossz szándéka nem volt, de az asszony megtagadta a kérését, mert féltékeny volt a Katira, akivel szombaton sétálni látta. A veszekedés hevében kapta fel a fejszét s csak akkor gondolt rá, hogy fejbe üti, mert pénzhez akart jutni.

— Elhatározta, hogy vesz tőle, ha nem ad?

— Igen. A fejszét egy kezembe fogtam és a feje tetejére csaptam a fokával, jajgatott, de csak a második ütésre esett el. Kicsordult a vére, megijedtem és harmadszor is rácsaptam. Még akkor is jajgatott, nagyon dől a vér, letettem a fejszét, a fejét letakartam egy kendővel. Azért ütöttem rá másodszor, hogy ne árulhasson el. A szobába mentem azután, tíz perc alatt összeszedtem egy nyakbavaló láncot, függőt, egy gyűrűt, három bluzt, egy széknyát, kenyeret, kolbászt, ezeket egy piros törülközőbe csomagoltam, gondoltam elviszem a Katicának és a lakatanyában a jászolba tettem a csomagot. Pénzt nem találtam az almáriumban.

Előzetesen nem gondolt arra, hogy Katinak szerzi a holmit. Még vasárnap délelőtt el vitte a gyárba a láncot és a gyűrűt, odaadta a lánynak. Délután Gyémánt Kati ment ki hozzá a kaszárnyába, akkor a csomagot is átadta neki. Azzal is, hétfőn is együtt sétáltak a leányval. A holmiktól azt mondta neki, hogy lopta, de Kati nem hitte el. Kedden azonban, amikor a gyárban is sutitogtak már a dologról, megkérdezte tőle, nem ő volt-e a lövészeny téri merénylet? Ekkor tagadta a dolgot, de megijedt és nem ment be többé a kaszárnyába, hanem elbujdosott.

A további kérdésekre beismerte, hogy előtte két ízben is kihirdették a statáriumot. Amikor Fodorné arcképét felmutatják előtte, felismeri és ismétli:

— Azért ütöttem rá másodszor, hogy ne tudjon elárulni, hogy meghaljon.

Azután Gyémánt Katit vezetik be. Vallomásaiban eladja, hogy amikor a vádlott az ajándékokat átadta, ő tudakozódott, hogy honnan szerezte és hosszas kérdészködése után a huszár azt válaszolta, hogy a nényjéltől kapta.

Most szembesítésre kerül a sor. Gyémánt Kati elmondja, hogy Kala említette neki egyszer, hogy ha leütne egy cívilt és pénzt szerezne, együtt megszökne.

— Nincs tudomásom róla, — mondja Kala.

— Ne tagadja Illés, — feleli a szemébe a leány és megmarad állítása mellett. Mig Kala azt erősíti, hogy ő mondta Katinak az ajándékok lopott származását.

Kihallgatás után Gyémánt Katit visszaszállították az ügyészség fogházába.

Több tanu kihallgatása után a statáriális bizottság autóban a közpörházba ment, de Fodorné még mindig eszméletlenül fekszik. Kihallgatni nem lehetett.

A tárgyalás folytatón délután háromnegyed 2 órakor kezdődött. Kisó Dezső dr. honvédtörvényszék rövid, alig néhány percig tartó vádbeszédet tartott.

Balogh Marcel dr. védő az ügynek rendes bírói utra terelését kéri s hangoztatja, hogy a vádlott nem érdemel halálos ítéletet, mert lehetetlen, hogy öntudatánál lett volna, mikor a büntetést elkövette.

A vádlottnak nem volt semmi mondani-valója, mire a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, mig Kalát átkísérték a katonai fogházba.

Az ítélet.

Az ítélethozatal fél három órától este fél hétig tartott.

Az ítéletet Szerdahelyi László alezredes hadbíró olvasta fel, mely szerint a hadbíró Kala Illés 22 éves, 3. huszárezredbeli közhuszár, különben kocsi- és a megkísérelt gyilkosság büntetvében bűnösnek mondta ki s a honvédségből való kikapása mellett kötél általi halálra ítélte.

Az elítélt köznyöösen fogadta az ítéletet és teljesen közömbösen tért vissza a fogházba.

Az ítéletet a katonai fogház udvarán hajtották végre. Fél nyolckor vezették elő az elítéltet, s újból felolvasták előtte az ítéletet.

Az ítélet szavai halkán hangzanak s az elítélt mereven áll a bitó árnyékában. Arca nem más, mint délelőtt volt, tartása egyenes. Nem szól, nem kérdez. Ugy lép a zsámolyra, mintha nyeregbe szállna.

Bali Mihály egy pillanatig csomózza a hurkot, majd hirtelen a nyakába veti Tompa zuhanás, éles esikorgás, a hóhér segédei huzzák a kötelet s a büszke fej, mely egyenesen maradt eddig, most egyszerre a mellére hanyatlott. Kala Illés eltorzult arcát már nem látni, fehér kendő fedi. Bali Mihály Szerdahelyi alezredes hadbíró elé áll s jelenti:

— Alezredes urnak jelentem, az ítéletet végrehajtottam.

— Fél zászlóalj, imához!

— Imádkozzunk a meghalt lelki-üdvéért — esendül meg a pap hangja a sötétben.

... Miatyánk Isten, ki vagy a mennyekben ...

Kántor Jenő táborigazgató még rövid beszédet intézett a katonákhoz, az őrség ezután elvonult.

Tíz perccel később Léderer Dezső dr. főorvos megvizsgálta a tetemet.

— Még dobog a szíve — jelentette.

Háromnegyed óráig függött a hulla a bitón, végre megállapították a beállott halált.

Kala Illés holttestét félkilenc órakor emelték le a bitófáról s csöndben szállították ki a belvárosi temetőbe, ahol az éjszaka folyamán elhantolták.

x' Köhögés, hurut, rekedtség

lenel használjon hurut szeletkét ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

A város új nyugdíjszabályzata.

A jog- és pénzügyi szakbizottságok együttes ülése.

Nagyvárad város jogügyi és pénzügyi szakbizottsága tegnap együttes ülést tartott, amelyen a városi tisztviselők és alkalmazottak új nyugdíjszabályzatát tárgyalták.

Bizony nagyon elérkezett az ideje, hogy dülöre vigyük az új szabályrendeletet, amely már korábban elkészült, de mindeddig halogatást szenvedett. Fontos ez az új szabályzat, mert a régi, ezeltől 25—30 évvel készített nyugdíjszabályzat már nagyon elavult, a mai viszonyok között mostoha intézkedéseket tartalmaz, különösen a tisztviselők és alkalmazottak feleségeire és gyermekeire nézve.

Az államkormány már maga is belátta, hogy az állami tisztviselők ügyeit rendezni kell s olyan új nyugdíjtörvényt alkotott, amely a mai viszonyokhoz alkalmazkodik s teljesen kielégíti a tisztviselőket.

Kötelességet teljesít Nagyvárad városa, mikor szintén rendezti tisztviselőinek nyugdíj ügyét.

A jog és pénzügyi szakbizottság tegnap Lukács Ödön polgármester-helyettes elnöke alatt tartotta ülését, amelyen a bizottságok tagjai nagy számban voltak jelen.

Lukács Ödön elnök hosszabb beszédben ismertette az új szabályrendelet tervezetét s rávilágított annak előnyeire és hátrányaira, úgy a tisztviselők, mint a város szempontjából. Különösen négy pontban foglalta össze azokat az intézkedéseket, amelyek az 1912. évi állami nyugdíjintézménnyel és a régi szabályrendelettel szemben kedvezőtlenebbek a tisztviselőkre a tervezetben. A városi tisztviselők eddig befizették a nyugdíjalapra törzsfizetésük 10 százalékát; az első évben 3 százalékot; most a törzsfizetés 15 százalékát fizetik be és évenként fizetésük 4 százalékát. Ezeket a befizetéseket az állami tisztviselőknél nem emelték.

A szolgák gyermekeinek nevelési járuléka egyenlő a tisztviselőkével és pedig az özvegyi ellátás egyötödösze gyermekekenként, míg az államnál évi 72 korona neveltetési járulék van. A temetési járulék az államnál 2000 korona fizetésig 25 százalék, a maximuma évi 1500 korona, míg a városi tervezetben az egész fizetés 25 százaléka. Az özvegyi nyugdíjban visszamenőleg 1913-ig 10 százalék, az államnál 20 százalék. Így még az új szabályzat megszavazása esetén sem lesz a városi tisztviselők nyugdíjügye oly kedvezően elintézve, mint az állami tisztviselőknél van.

Szűcs Géza főszámvevő szerint az új nyugdíjszabályzat-tervezet elfogadása esetén évi 18000 korona új teher hárulna a városra. A pénzügyi bizottság már a múlt év július havában tárgyalta a tervezetet s akkor a régi befizetési járulék kules mellett 16100 korona lett volna az új teher. Ha pedig a lakbért nem terhelnék meg járulék befizetéssel, még újabb évi 6000 korona új teher mutatkozik. Ha pedig a rendőrök, tűzoltók, szolgák, fertőtlenítők a régi alapon fizetnék a hozzájárulást, ez esetben még újabb 10000 korona évi nagyobb teher mutatkoznék. A felmerült terhekhez képest, ha progresszív alapon állapítanak meg a befizetendő hozzájárulást és pedig 1500 koronáig 10 százalék és 2 százalék, 1500—3000 koronáig 12 százalék és 3 százalék, a 3000 koronán felüli fizetéseknél a törzsfizetés egyszersmindenkor 15 százalék és az évi 4 százalék járulékfizetéssel, ez esetben évi 11500 korona új teher hárulna a városra. A tisztviselők szívesen

viselik a nagyobb terheket s hálával veszik, ha a város törvényhatósága megszavazza az új nyugdíjszabályzatot.

Dr. Adorján Armin felvilágosítást kér arra nézve, hogy az új tervezet szerint kik azok a városi alkalmazottak, akik kimaradnának a nyugdíjjogosultak közül, mire megkapta a felvilágosítást. Azok maradnak ki a nyugdíjjogosultak közül, akik csak ideiglenesen, bizonyos munkák felvételére vétettek fel, a szerelők, akik órabérért dolgoznak, továbbá a tanítók és felügyelő igazgató, akik az orsz. tanítói nyugdíjalapból kapják a nyugdíjüket.

Dr. Popper Ákos azt helyeselné, hogy az évi 18000 korona új kiadást a nyugdíjalap 200000 koronájából vegyék évenként, s az alapot ne esatolják a törzsvagyonalaphoz.

Dr. Medvigy Gábort a kérdés pénzügyi része aggasztja. Ugy lehetne a mai szorult állapoton segíteni, ha a tervezetet elfogadják, de annak végrehajtását jobb időkre hagyják.

Dr. Molnár Imre lelkes beszédben szól a tisztviselők érdekében. Mérlegelni kell a dolgot, mert a tisztviselők ha nyugdíjba lépnek, ma még nehezebben tudnak megélni. A város igaz, hogy nehéz helyzetben van, de reméli, hogy jobb idők jönnek.

Szűcs Géza kijelenti, hogy a nyugdíjalap 200000 korona vagyonából 140000 koronát beépítettek az Apollóba, a többi pénz pedig 4 és fél százalékos járadékpapírba van befektetve. Ma nem volna helyes az Apollóra magas kamatu kölcsönt felvenni, s a járadékokat sem adhatják el.

Ezután a nyugdíjtervezetet általánosságban elfogadják.

A részletes tárgyalás során az egyes §-nál tettek némi módosításokat.

Mivel a tervezet 104 §-ból áll, azt csak részben tárgyalták le s ma, csütörtökön délután folytatják a tárgyalást.

A rendőrség befejezte a nyomozást a Strasser ügyben.

— Saját tudósítónktól. —

Mióta Scholler katonai ügyész távirati felszólítás folytán Temesvárra távozott más igen fontos vizsgálat vezetésére, azóta a Strasser-féle panama ügyben nyugalom állott be. Ennek legegletársabb jele az, hogy szombat óta egyáltalában nem voltak kihallgatások és csupán a rendőrség részéről történt nagyobb tevékenység az ügyre vonatkozólag. Kolontáry János rendőrfogalmazó a már említett bűnjelhalmozat már legnagyobb részben áttanulmányozta a hétfői napfolyamán. A további hivatalos eljárás számára szükségelt jegyzőkönyvi feljegyzések pedig tegnap elkészültek. Az ügy a jelenlegi stádiumában úgy áll, hogy a rendőrség részéről megejtett nyomozás és a katonai hatóság részéről megkivánt adat- és bűnjelhalmozat rendezése a rendőrség részéről befejeztetett.

Hogy esetleg ez idő alatt milyen újabb változások állottak be a panama ügyben, milyen eljárások folytatódtak le, arról a rendőrség részéről kommunikék avagy nyilatkozatok a nyomozást vezető rendőrközegek részéről egyáltalában nem adtak ki a sajtó részére.

Ez az ügy a jelenlegi állása; az eltávozott Scholler katonai ügyész visszatérését várják, aki az összegyűjtött anyag alapján fogja majd az ügyben a szükségelt lépéseket megtenni.

Nemcsak a katonai ügyész, hanem Teutschländer hadbiztos is eltávozott a tegnapi nap folyamán, aki szintén részt vett a

nyomozás irányításában. Ha az eltávozott katonai ügyész visszatér és a rendőrségtől átteszik hozzá a befejezett nyomozás adatait, akkor kezdetét fogja venni a katonai ügyész által a vádiratnak az elkészítése. Mindazonáltal ez ügyben újabb fejlemények és kihallgatások még lesznek.

A Dunajec partjai mellől.

A magyar árkászok munkában az északi harctéren. — A német árkászok merész bravurjai. — Kedélyes jelenetek a magyar katonák és az orosz katonák között.

— Saját tudósítónktól. —

Messze idegenből, ahol a magyar katonák vérukkal írják a történelem legfényesebb lapjait, ahol az égen ragyogó ismerős csillagok a harcok után az édes hazai tájról, a kedves családi körről mesélnek, a messze fekvő, ágyugolyóktól megsebzett, piros, meleg vérrrel beharmatozott orosz harctérről küldötte rózsaszínű tábori levelezőlapját D. György műegyetemi hallgató, aki mint árkász önkéntes küzd az oroszok ellen. Sűrűn teleirt három oldalon igen szemléletesen és hangulatos stílusban írja le harctéri élményeit, amelyet a tudósítónk a következőkben közöl:

Kelt április 4-én.

„Husvét vasárnap estére jár az idő. Most van egy kis szabad időm és míg a ruhám megszárad, a krumpli megfő, a fekete kávé pedig elkészül, addig megírom ezt a levelet.

A magyar árkászok munkája.

Virágvasárnap délután kaptam a parancsot, hogy husz emberrel a lövészárkokba kell mennem drótkerítést és futóárkot készíteni. Csunya idő volt. A havaseső esett, a szél fújt, de mi azért kitartással mentünk késő estig, amikor célunkhoz értünk. Más nap kipihentük a fáradságunkat, megsemmisítettük a terepet, ahol dolgozni kellett. Bizonyára a golyók fűtyöltek körülöttünk. A gránátok, a srappellek sem maradtak el.

De szerencsénkre az ágyulvések nem nekünk szóltak, hanem a közelben levő szép góthikus templomnak, amelynek tornyában állhatatos és bátor megfigyelőnk volt és van most is, mert egy pár lyukon kívül a templomnak semmi baja sem történt.

Mi azután hétfőről keddre virradó éjjel dolgoztunk a lövészárkunk előtt felállított tábori őrs állásból az orosz rajvonat felé haladó futóárkok, azaz előre tolt lövészárkok elkészítésén. Nagyon szépen és csendesen ment a munka. Más nap már árkász csoport váltott fel bennünket és mi visszatértünk S. M.-be az előbbeni munkánkhoz.

A német árkászok merészsége.

Ott, ahol mi dolgoztunk, az oroszok 800 lépésnyire a Dunajec másik oldalán voltak. Délfelé azonban a mi oldalunkon jöttek át 180 lépésnyire tőlünk. Azonban itt velük szemben olyan erős és ügyes német fiúk és olyan erős tűzérség van, hogy egyáltalában nem kell semmi rossztól tartanunk.

Hogy milyen bátrak a német katonák, erre példaképpen elmondok egy merész bravurt, amelyet a német árkászok vittek véghez. A német árkászok, akik ugyancsak az oroszok felé haladnak az árkászással, a napokban meglepték az alvó orosz tábori őrsöket.

Azután onnan hat fegyvert elhoztak, egyszerűen kihuzva a lövészárkokból. A merész árkász csapat mindegyik tagja 50 már-

kát kapott fejenként és azonkívül bátorságukért a német vaskereszt második osztályát.

Kedélyes jelenetek a magyar és orosz katonák között.

Nagyon szép tavaszi idő van erre felé. Itt is vannak pacsirták és oly szépen, elragadóan énekelnek, hogy az ember teljesen elbűvölve áll meg a drága hangok hallatára a harci tettek mezején.

Ezen a vidéken legnagyobb részt magyar népfelkelők vannak, akikkel szemközt a folyó másik partján, amint kivettük, fiatal orosz katonák állanak.

Igen bátrak és tréfás fiúk.

A hét elején szerdán hideg idő volt. Mi kint dolgoztunk. Egyszer csak lengyel nyelven a tulsó oldalról ezeket kiáltották felénk:

„Pany zima. Nyimá herbata.“ (Bácsi hideg van. Nincs tea)

Azután megint pár pere mulva hangos kiáltások szállottak felénk.

„Przemysl Moskvali zabrali.“ (Przemysl az oroszok elvették.)

Kedden délelőtt pedig egy nagy fehér zászlót lengettek az oroszok az árok felett és kiabáltak oroszul:

„Mi nem lövünk, ti se löjjetek.“

Mi sapkalengetéssel adtuk tudtukra a beleegyezésünket. S tényleg tegnap déltől mindezt egy lövés sem volt. Az oroszok is, mi is ünnepeltünk. Tegnap délután sütöttek, főztek odaát. Éjjel pedig zene mellett mulattak késő reggelig. Ma délelőtt aztán egy kidugta a fejét, majd mikor látta, hogy nem lövünk, bátrabb lett és egész a fedezék tetejére jött ki, ahol elkezdett nyugodtan és látható élvezettel sétálni. Sőt még nagyokat is nyújtózkodott.

Később már egész csomó orosz jött ki a fedezék tetejére. Ott futkostak jobbra-balra. Cigánykereket hánytak, majd lementek a Dunajec partjára és a folyó vizében megmosakodtak.

De hirtelen ágyugolyó füttyül és az egész raj eltűnik a lövészárokokban. A tüzéség az itt sohasem pihen, állandóan munkában van. A levél itt befejeződik, amely kedves tartalmával, amely kecses mozaikként illeszkedik a haretéri riportok mellé.

HIREK

Szent László napja.

A nagyváradi Katholikus Kör 1915. évi május hó 2-án Szent László ünnepélyt rendez.

Az ünnepély sorozata:

I. A székesegyházban. Délelőtt 9 órakor gróf Széchenyi Miklós megyés püspök ünnepélyes szent misét, dr. Némethy Gyula tb. kanonok theol. tanár szent beszédet mond.

II. Este 6 órakor

háborus ünnepély

a Kath. Kör Szent László termében a következő műsorral:

1. Nyitány Hunyadi László operából. Előadja a m. kir. honvédszenekar.

2. Szent László és az oroszok. Ünnepi beszéd tartja dr. Karácsonyi János egyházi elnök.

3. Ima jó békéért. Szövegét írta Leel-Óssy Albert; Zenésítette Beleznay Antal; előadja a férfikar.

4. a) Mayer-Helmund: Varázs dal.

b) Mozart: Tavaszi dal.

c) Beleznay: Galicia véráztatta földjében. Zenekar kísérettel éneklő: dr. Krüger Aladárné.

5. Gyóni Géza: Csak egy éjszakára. Szavalja Szentlélek Kálmán.

6. Oelschlögel: Hárfá trio. Előadja a honvédszenekar.

7. Himnusz. Zenekar kísérettel előadja a férfikar.

A háborus ünnepélyen számozott ülőhelyért személyenként 1 korona, állóhelyért 40 fillér díj fizetendő. A tiszta jövedelmet a háboruban megvakult katonák segélyezésére fordítják.

* **Katonai kitüntetés.** A király Beöthy Pál m. kir. 2. honvédszázadosbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt hadidiszteményes III. osztályát adományozta.

* **Espereskerületi gyűlés Nagygerendáson.** Az orosházi esperesi kerület papsága április 27-én Nagygerendáson tartotta az évi tavaszi gyűlését Molnár János kerületi esperes, orosházi plebános elnöke alatt. Az esperesen kívül jelen voltak még: Nyiri István gádososi, Derzsi Ádám nagyszénási, Zahoray József csorvási, Vinkler Ágoston nagygerendási lelkészek és Babarczy Imre csorvási segédlelkész. Aktuális lelképásztori kérdések megvitatása után Derzsi Ádám nagyszénási lelkész olvasta fel „A háborus idők lelképásztorai“ című értekezését, melyben a keresztény karitásnak megfelelő tevékenykedést jelöli meg a papság aktuális feladataiul. Majd a különböző célra történt adakozások után az esperes az őszi gyűlés helyül Csorvást tűzte ki és a gyűlést lelkesítő szép beszéddel zárta be, buzdítván paptársait, hogy semmi fáradságot ne sajnáljanak a tekintetben, amit az emberbaráti szeretet és a hazafiság a háboru szörnyű napjaiban a papságtól megkövetel.

* **A csapatkórház új parancsnoka.** Nagy érdeklődéssel várta a város közönsége, hogy a katonai parancsnokság, kit állít arra a nagy fontosságu, roppant felelősséggel járó helyre, amelyet dr. Schatz Jakab ezredorvos oly nagy buzgalommal töltött be mint a csapatkórház parancsnoka. Több név került fergalomba, többek között Philippe főorvos neve, akit mint legvalószínűbb utódot emlegettek. Majd tegnap hivatalos formában is azt adták hírül, hogy dr. Schramek József főorvos lesz a csapatkórház új parancsnoka. De ez a hír sem volt az igazi. Amint most értesülünk, dr. Sauerwald főorvosost fogják kinevezni a csapatkórház parancsnokává. Kinevezését mint befejezett tény közlik s értesülésünk szerint a főorvos új állását legközelebb foglalja el.

* **Hová kell küldeni fémkészleteket.** A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét, melyben közli, hogy a budapesti fémátvételi bizottságokhoz küldendő fémkészleteket a Budapest, lipótvárosi pályaudvarra kell feladni.

* **A füstnélküli nap.** A szombaton május eljsőjén a rokkant katonák javára rendezendő füstnélküli nap falragaszai már megjelentek s hirdetik, hogy ki-ki hozza meg a csekély áldozatot azoknak a szerencsétlen hősöknek, akik mi értünk áldozták fel testi épségüket. A hölgybizottság tagjai erősen szervezkednek, hogy fáradságot nem kimélve, minél fényesebb eredményt érjenek el a nemes célra. A gyűjtésben résztvevő urilányokhoz a rendezőség a következő felhívást bocsátotta ki: A füstnélküli nap rendezősége tekintve a jótékony célt, kéri mindazon ifju leányokat, kiket az urnákra vigyázó ur-

nők felkérnek, legyenek szivesek ők is a nemes, hazafias célt szolgáló mozgalmat tevékenységükkel támogatni.

* **Meghalt a győri polgármester.** Győrből táviratozzák a Magyar Kurirnak: Wennes Jenő udvari tanácsos, Győr város polgármestere kedden délelőtt fél 10 órakor 49 éves korában elhunyt. Gimnáziumi tanulmányait Győrött végezte, majd a jogakadémia elvégzése után 1890-ben városi joggyakornok lett. Volt aljegyző, főjegyző, majd városi tanácsos s immár 9 éve polgármestere volt Győr városának. A város fejlődésében nagy érdemeket szerzett.

* **Adakozzunk a vak katonáknak!** Adományokat állandóan gyűjt és a budapesti Hadsegélyző hivatalnak közvetlenül továbbít szerkesztőségünk. Tegnap Gentz Jánosné 20 koronát küldött szerkesztőségünkbe e célra, mely adománnyal 606 kor. 39 fillerre emelkedett a szerkesztőségünk által a vak katonák számára gyűjtött összeg.

* **Katona-temetés.** A cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága közli, hogy Kappel György 23. vadászszázalékbeli főhadnagy temetése ma délután 3 órakor, Kárász István 65. gyalogezredbeli közlegény temetése délelőtt 10 órakor, Lénárd Vince 12. gyalogezredbeli tizedes temetése pedig délután 5 órakor lesz a csapatkórházból, ahonnan a Rulikovszky-temetőbe fogják őket kikísérni és ott örök nyugalomra helyezni.

* **Catarau nyomában.** A Magyar Kurir jelenti: Egy bukaresti híradás a napokban ismét megemlékezett a debreceni bombaküldők egyikéről, Catarau Illésről, aki most Nisben tartózkodik. Catarauval Szerbiában több szavahihető ember találkozott, akik Bukarestből ismerték. Catarau előttük elsírta a bombamerénylet óta elszenvedett nyomoruságos életét és nélkülözéseit. Pár hét előtt jött meg Szalonikiból, ahol kellemetlen kalandja volt. Leakarták tartóztatni, mint gyanús embert és csak nehezen tudta elkerülni a fogságot. A görög hatóságok kiutasították a városból. Így jutott el Nisbe és az a terve, hogy belép a szerb hadseregbe.

* **Fényes László előadása.** Ma délután érkezik meg Fényes László Nagyváradra, hogy előadását megtartsa, amely este 9 órakor kezdődik a Vigadó nagytermében. Fényes előadása után „A nagy leszámolás“ című mozi szkeccset adják elő, amelynek főszerepeit Pintér Imre, Parlagi Kornélia, Pintér Irén, Szentes János és Deli Jánosné alakítják. Az estélyen szerepelni fog a honvédszenekar is Scharf karmester vezetésével. Az estély után Fényes László tiszteletére bankett lesz a Pannónia éttermében.

* **A szokás hatalma.** Gyógyszerész: (a szolgálhoz.) Maga különös ember. Kimossa az üvegeket s mindig visszatölti a vizet. Már rég figyelem magát. Miért önt az üvegekbe vizet?

Szolga: Ez nálam kérem szokás. Meg szoktam az előbbi foglalkozásomban.

Gyógyszerész: Mi volt maga ezelőtt?

Szolga: Tejet árultam Nagyváradon.

* **A katona fohásza** nálunk nem lehet más, mint az ősi magyar fohász! — Magyarok nagyasszonya segíts minket: Ezt a fenkölt gondolatot mintázta meg plakett-szerűen Lukácsy Lajos szobrász-művész pompás plakettben. Magrendelhető vidékre szállítva 5 koronáért, kerettel 7 koronáért, a művésznél, Budapesten, I. Várbazár, vagy megbízottjánál Steinmassler K.-nál, I. Csaba-utca 12.

* **Nagyvárad és vidéki gyengélkedő katonasághoz** küldők figyelmében, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likőrt, rumot, szilvóriumot, seprőt, borovicskát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Harc-térre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipói turó, málnaszörp, cukorkák nagyban árák mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön halosztályamban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatra utánózhatalan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

* **Használt butorok** eladó. Szent János-utca 22. sz.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

* **Kiadó lakások.** Két szobás utca lakás elő- és fürdőszobával május 1 re kiadó. Szacsavay-utca 8 szám. Ugyanott kényelmesen butorozott utcai szoba előszoba és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni lehet az Ipartestület hivatalába is.

* **Három szobás utcai lakások,** a város központjában, I és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a Bihar megyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

x **Mindennemű molyirtó** szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

* **Kiadó a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében** (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

* **Kiadó város központján.** Üzlethelyiségek, raktárok, műhelyek igen olcsó bérek mellett rövidebb vagy hosszabb időre. Lakások: 1, 2, 3 szobások, mellékhelyiségekkel. Cim: Hegedüs hírlapirodába. Rákóczi-ut.

* **Dusafalva község** határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Kiadó.** Uri-utca 11 sz. a. 3 udvari nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló modern lakás, májusra.

x **Szeplő-májfoit** ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, miltessereket, bővrösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél. Szent János-utca 3. szám.

x **Kiadó lakások.** A kamara székházában, (Teleki-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbankrt.-nál.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/P.

* **Ingtatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-nyos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Kiadó kétszobás és egy szobás lakás** mellék helyiségekkel esetleg butorozva is Körözs-oldal a Bunyitai ligetnél 271 szám alatt, közel a Máv. vízházhoz.

x **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiség gekből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

* **6 %-os hadikölcsön.** A Bihar megyei Takarékpénztár értesíti hadikölcsön jegyző t. ügyfeleit, hogy a végleges szabad címletek pénztáránál átvehetők.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtökön: Kis gróf.
Pénteken: Vörös talár. (Sik Rezsőné Kürti Margit felléptével.)
Szombaton: Faust. (Goethe tragédiája.)
Vasárnap d. u.: 25 ik jubiláris kabaré.
Vasárnap este: A tolonc.

A kis gróf. Az operette ensemble most élénken foglalkoztatják a csütörtöki előadás próbái. Csütörtökön — ugyanis — a Kis gróf kerül színre, amelynek szereposztása azonban annyira új, hogy a darab teljesen új betanulással kell, hogy színre kerüljön, ami az előadásnak kétségtelenül élénk érdekességet kölcsönöz. A címszerepet Tompa Béla fogja játszani. Rózi szerepében azonban már Peszthy Irén fog előreláthatólag nagy sikert aratni. Görög Olga szerepe: Dorottya, ez alkalommal Lakatos Ilonkának jntott. Kocsy: Kabos Gyula pompás szerepében az új betanulásban Farkas Pál lép fel.

A vörös talár. Mig az operette ensemble a Kis gróf próbáival van elfoglalva, addig a színház drámai együttese Brioux Vörös talár jára készül. Az előadás iránt, amelynek keretében Sik Rezsőné Kürti Margit lép hosszú idő után ismét először a színpadra, a közönség körében a legélénkebb érdeklődés nyilvánul.

Goethe Faustjának reprise. A klasszikus színpadi irodalom komoly értékeiből vette szombati műsordarabját a Szigligeti színház, amely ez estén Goethe: Faustját hozza színre. A klasszikus dráma már régen pihen a színpad könyvtárában és most, amikor a világesemények komoly hangulata olyannyira megfinomult oka a színházi közönség is, hogy komoly érdeklődést tud tanusítani a kvalitásos színpadirodalmi termékek iránt is, a színház vezetősége helyes utra lépett, amikor a Goethe reprint

tüzte műsorra. A dráma főszerepét Bihari Ákos (Faust), Retteggy Margit (Gretchen) és Sik Rezső (Mephistó) játsszák.

A jubiláris kabaré-délután. Vasárnap délután előreláthatólag zsufolt, vagy tán helyesebben táblásház fogja végignézni a színházi előadást, amelynek keretében olyat nyújt a társulat, aminek ugy nagy-szabásu volta, mint művészi értéke első-rangu. Vasárnap délután — ugyanis — megismétli a szintársulat a mult hét szombatján oly nagy szenzációs sikert aratott Jubiláris kabaré és teljes műsorát Emőd Tamás Két gránátosával, Sas Ede remek költeményével. A nábob fiával, amelyet Bihari Ákos szaval. Ott lesz a színpadon a kis Bihari Sanyi is, aki németül szavalja a Két gránátost és mindazok, akik a szombati kabarét oly művészi és sikeressé tették.

SPORT

Uj rend a Sport-téren. A Rhédey-kerti sport-téren megindult az élet. A hét kezdete óta a sportoló ifjak csapata lepi el délutánonkint a pompás térséget, hol kedveszerint hódolhat a testedzés nemes kultúrájának. Komlóssy József városi gazdasági tanácsnok az ügy fontosságára tekintettel készséggel bocsátotta a sportoló ifjak rendelkezésére a szép pályát. Ezzel szemben a sportegyletek maguk vállalták el, hogy a pályát rendben tartják és egyébbent is biztosítják a pályahasználat körüli rendet, hogy t. i. illetéktelenek oda be ne hatolhassanak és a város vagyona megóvassék. A sport-térre tehát csakis sportegyletbeli igazolvánnyal ellátott egyének léphetnek be, mások csak 20 fillér belépti-egyenlet ellenében. Magára a pályára csakis sport dressben szabad bemenni és mindenki köteles magát alávetni a soros pályafelügyelő rendelkezéseinek. A training napok kijelölésében a NAC és NSE inté. ői egymás között megállapodtak.

Az első football mérkőzés. Vasárnap délután rendezi a NAC ez idényben az első football mérkőzést, amikor a NAC ugynevezett háborus csapata fog bemutatkozni közönségünknek. Ellenfele egy helybeli kombinált csapat lesz. A mérkőzést a Vörös-Kereszt javára rendezik.

IRODALOM

Bernardinus a kath. egyházi szónoklat szolgálatában e. havi folyóirat májusi száma igen szép alkalmi egyházi beszédeknek egész sorozatát hozza, közül 4 beszédből álló beszédsorozatot Jézus legszentebb szívéből, továbbá a következő című szép közleményeket közli: Husvét után V. vasárnapra. A hit és ennek ereje. P. E. — Keresztjáró napokra. P. Mattoska J. Libor. — Áldozócsütörtökre. R. — Husvét után VI. Vasárnapra. A vigasztalás Lelke. P. Feisz Angelusz. — Májusi beszédek Nagyszombatunkról. I. Hogyan lett a miénk? — II. Dajkánk a békében. — III. Vezérünk a harcokban. — IV. Ma is velünk van. P. Trefán Timót. Pünkösdi vasárnapjára. A pünkösdi tűz munkája. P. Trefán Leonárd. Pünkösdi hétfőre. P. Kovács, K. Kalliszt. — Szentháromság vasárnapjára. P. Zadravecz István. — Pünkösdi után II. vasárnapra. Cs. — Szerkesztik: P. Ilédy Jeromos, P. Trefán Leonárd és P. Zadravecz István ferences áldozópapok. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Szer-

kesztőség és kiadóhivatal Kolozsvár, Ferenc-
rendi kolostor.

A Cél. Társadalmi, közgazdasági szép-
irodalmi és sport folyóirat. Megjelenik min-
den hónapban, Előfizetési ára egy évre 12
korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Üllői
ut 14. szám. A legutóbbi füzet tartalma a
következő: Szemere Miklós: Béke felé.
Bernát István: Nervus rerum. Árkosi Fe-
renczy Kálmán: Atym. Horváth Ákos:
Versek. Kocsis László: Versek. Dr. Wlas-
sics Tibor: A világháború természetéhez.
Adalékok az ukrainai mozgalomhoz. Köz-
gazdaság Pénzügyi középont. Szemle:
Tarlózárok a progresszív mezőkön. Háborús
jegyzetek. Ukrainai hangok a nyugat-európai
demokrácia szövetkezéséről a cárizmussal.
Román szemle. Kisértések Bulgáriában az
oroszbírodalom és az ántánt diplomáciája
részéről. A „Lrajaan“ husvétii cikke. Iro-
dalom művészet: Magyar-török almanach.
Szinyei-Merse Pál. Pásztor János.

Harci nóta. Szövege és dallama
Herrmann Károlytól. A háboruban elesettek
özvegyei és árváinak „a m. kir. honvédelmi
miniszterium Hadseregélyző Hivatala“ által
gyűjtött alapja javára. Nagyobb mennyiség-
ben kapható a Hadseregélyző Hivatalban (Or-
szágház), egyenkint a legtöbb dohánytözsde-
ben. Levelezőlap alakú. Ára 10 fillér.

Herrmann Károly mint a budapesti első
honvédegyalozezred tartalékosa ment a ga-
liciai harcra. A készülődés izgalmaiban
néhány pattogó tüzes harci nóta csendült
meg dalos lelkében — Az egyik hamar
népszerű lett az egész ezredben. Ezt éne-
kelték a kaszárnyában és masirozás közben,
ezzel bucsuztak a határon a hazától, ezzel
robogtak végig Galicián, ezzel derítették a
ravaruszkai véres napokat. A szerző telefon-
parancsnok volt, a harcból sántán jött haza
s most Budapesten van. Reméli, hogy nem-
sokára Varsóban éneklő pajtásaival: Haza-
jövünk dicsőséggel!

A zamatos szövegű és dallamu nóta na-
gyon megtetszett Jenő főhercegnek is, aki
nagyobb mennyiséget rendelt belőle. Egy je-
les bécsi zeneszerző rapszodiává dolgozta
fel a dallamot.

Legujabb táviratok.

...

Sikeres harcok Nyugaton.

**Egy 20 kilométeres hadállás
birtokába jutottunk Keleten.**

Nyugati hadszíntér.

Berlin, április 28. A nagyfőhadiszállás
jelenti:

Flandriában az angolok tegnap is meg-
kísérelték az elvesztett terep visszafoglalását,
Délután az Ypern—Pilkemi-ut mindkét ol-
dalán támadást kezdtek, amely 200 méter-
nyire állásunk előtt összeomlott.

Hasonló eredménye volt az esti órák-
ban az angolok egy további keletre ellenünk
intéztet második előretörésének. Itt is súlyos
veszteségeket szenvedett az ellenség. A csa-
torna nyugati partján az ellenség nem tá-
madott.

Champagneban ma éjjel Lemmesmiltől
északra egy széleskörű francia erődesoportot
rohammal elfoglaltunk.

Az ellenségnek többrendbeli ellentáma-
dásával szemben győzelmesen megtartottuk

és kiépítettük. Az ellenség súlyos vesztesé-
geket szenvedett, 60 sebesületlen francia, 4
géppuskát és 13 aknavető került kezünkbe.

A Maas és Mosel között a nap folya-
mán csak ágyuharcok voltak. A Bois de
Pretrében a franciáknak egy erős éjjeli tá-
madását véresen és a franciákra nézve vesz-
teségteljesen visszavertük.

A hartmannsweilerkopfi hadállás ellen a
franciák az április 26-iki meghiusult előre-
törések után nem támadtak tovább. Alt-
Kirchnehl repülőink egyike egy francia repülő-
gépet lelőtt.

Keleti hadszíntér.

Suvalkitól északkeletre és keletre a tá-
madás útján 20 km. hosszúságú orosz had-
állások birtokába jutottunk.

Prasznyától északra két tisztet és 470
főnyi legénységet foglyul ejtettünk és három
géppuskát zsákmányoltunk. (Min. sajtó-
osztály.)

Véres harc az Yser mellett.

Budapest, ápr. 28. (Saját tud.)
Hágából jelentik, hogy a Yser-csa-
tornánál heves harc dúhög. Hatszáz
belga egy szakasz németet a csa-
tornába szoritott. A németeknek a
tüzérség segítségükre jött. A bel-
gák fele része elesett, fele fogságba
került.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek
részére, a mai áron alul előírás szerint és
gyorsan készíti Darabont Gy. és Tsa elsőrendű
polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb
szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöl-
tőkre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezso-
u. 6 Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Meghívó

a Nagyváradai Templomüvegfes-
tészeti, Üvegcsiszoló és Tükörráru-
gyár részvénytársaság 1915. évi má-
jus hó 6-án délután 6 órakor a
gyárihelyiségben tartandó

III. rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1914. évi üzletév mérlegének és
zárszámadásának előterjesztése.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság
jelentése.
 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság-
nak a felmentvény megadása.
 4. A vállalat fenntartása vagy felszámó-
lása fölötti határozat esetleg.
 5. A felszámoló-bizottság megválasztása
vagy.
 6. 6 igazgatósági tag és 4 felügyelő-bi-
zottsági tag választása.
 7. Esetleges indítványok.
- Nagyvárad, 1915. április hó 28-án.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: 1. Közgyűlésen csak a részvénye-
sek vehetnek részt. 2. Határozatképtelenség esetén az
újabb közgyűlés 1915. évi május hó 13-án fog meg-
tartatni, melyen a megjelent részvényesek, a megje-
lentek számára való tekintet nélkül a kitűzött ügyek-
ben érvényesen határoznak.

Bevonulási hirdetmény.

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886.
évi XX. törvényeikk alapján történt általá-
nos behívása folytán azok az 1891. és 1895.
évben született népfelkelésre kötelezett egyé-
nek, kik az 1915. évi február hó 18. tól már-
cius hó 24. ig terjedő időben megtartott nép-
felkelési bemutató szemlén vagy a ké-
sőbbi utóbemutató szemlén népfelkelési fegy-
veres szolgálatra alkalmasnak találtattak,
1915. évi május hó 15-én amennyiben név-
szerint fölmentve nincsenek — a népfelkelési
igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd-
kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési
kerületi parancsnokság székhelyére népfel-
kelési tényleges szolgálatra bevonulni tar-
toznak.

Ezen rendelkezés a cs. kir. osztrák nép-
felkelési illetőleg Bosznia Hercegovinában a
második tartalék behívása folytán kiterjed
mindazon 1891. és 1895. évi születésű osztrák
állampolgárokra, illetőleg bosznia herce-
govinai tartományi illetőségű egyénekre is,
kik a magyar szent korona országai terüle-
tén a fent megjelölt időközben a népfelke-
lési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talál-
tattak.

Az Ausztriában tartott népfelkelési szem-
lén alkalmasnak talált, de jelenleg itt tar-
tózkodó 1896., 1895. és 1891. évi születésű
népfelkelésre kötelezett osztrák állampolgá-
rok azonban azonnal tartoznak bevonulni.

Mindazon magyar honosságú egyének,
akik önkéntes belépés folytán a cs. és kir.
közös hadseregbe vagy a honvédségbe (akár
mint egyévi önkéntesek is) már besoroztat-
tak, tekintet nélkül arra, hogy mely szüle-
tési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgál-
latra 1915. évi május hó 15-én bevonulni
kötelesek.

Ezenkívül behivatnak ugyancsak 1915.
évi május 15. ére népfelkelési tényleges szolgál-
latra a tartózkodási hely szerinti honvéd
kiegészítő parancsnoksághoz mindazon —
eredetileg a hadsereghez illetőleg honvéd-
séghez beosztott — magyar honosságú nép-
felkelésre kötelezett póttartalékosok, akik
katonai kiképzés céljából szolgálat kötele-
zettségük ideje alatt nem hivatnak be és így
katonailag kiképezve nincsenek; továbbá
azon bármely felekezethez tartozó népfel-
kelésre kötelezett felszentelt papok (fő-
avatott lelkészek), akik volt hivatásukat
bármely okból nem folytatják.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával
lehetőleg alsó és felső ruhát, felső posztó
kabátot és erős lábbelit, de mindenesetre
evőeszközöt, evőesészt és 2 napi élelmet
hozzanak megukkal.

Ezen ruházati és felszerelési tárgyak,
amennyiben a katonai szolgálatban hasz-
nálhatóknak minősítettnek, értékük szerint
meg fognak téríteni.

A bevonulás alkalmával a népfelkelési
lap (igazolványi könyv) birtokosa a vas-
utakon harmadik (gőzhajón második) osztá-
lyon ingyen utazik; ez a népfelkelési iga-
zolványi lap (igazolványi könyv) azonban a
vasúti-, gőzhajó állomáson jóval a vonat
vagy hajó elindulása előtt az állomás jegy-
pénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfelkelésre kötelezett,
aki a kitűzött határidőre és helyre be nem
vonul, karhatalommal vezetettik elő s a ka-
tonai behívás iránt tanusított engedetlenség
megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t. e.
4. §-a értelmében két évig terjedhető bört-
önnel büntetetik.

A magyar királyi honvédségbe vagy a
cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni
őhajtó népfelkelésre kötelezett a törvényes
korlátok között a csapattestet maga vá-
laszthatja, a tényleges szolgálatra történt
bevonulása után azonban csak azon csapat-
testhez kérheti felvételét, a hová mint nép-
felkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt, 1915. évi április havában.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
12644—1915 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 4700/1915 el. szám. körrendelete folytán közhírré teszem, hogy azokat az üzemi berendezéseket, amelyeket a m. kir. minisztérium 1337/1915 M. E. számú rendelete értelmében a hatóság nál be kell jelenteni (t. i. az ipari, mező- és erdőgazdasági üzemeknél használatban nem álló azokat az üzemi berendezéseket amelyek egészben vagy tulnyomó részben alumíniumból, ólomból, vörösréz, sárgaréz, nikkelből vagy vörösfém, állanak) a m. kir. honvédelmi miniszter ur a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII t. c. 24 és 27 § a alapján hadicélokra igénybevetteknek jelenté ki.

Ezek a berendezések az üzleti telep nélkül, amelyhez tartoznak, csak azoknak a közegeknek idegeníthetők el, akiket a katonai igazgatás megvételükre és átvételükre felhatalmazott, egyébként szabadkézből való elidegenítésükhöz, valamint feldolgozásukhoz is a kereskedelemügyi miniszter különös engedélyre szüskéses. Ujabb intézkedésig azok mindazonáltal az üzem birtokosának használatában és őrizetében maradnak.

Ha ezek a berendezések az üzleti teleppel együtt idegeníttetnek el, igénybevételeük az új birtokossal szemben is hatályos.

2. §. Az üzem birtokosa bármikor kívánhatja, hogy a katonai hatóság az igénybe vett berendezéseknek végleges átvétele vagy szabad rendelkezésre visszaboesátása felől határozzon. Az ilyen kérelmekre vonatkozó beadványokat póstán ajánlvá a központi requisiciós bizottság (Budapest II. kereskedelemügyi minisztérium ipari műszaki ügyosztály) címére kell küldeni.

A kérelemben folyamodónak elő kell adnia, hogy az igénybe vett berendezéseket elidegeníteni kívánja-e vagy, hogy azokat milyen célra kívánja feldolgozni.

A beadványban meg kell továbbá egyenként jelölni a berendezéseket és egyuttal fel kell tüntetni, hogy azok alumíniumból, ólomból, vörösréz, sárgaréz, nikkelből és vörösfém, minő súly mennyiségeket tartalmaznak. A beadványban előadható az az összeg is, a melyért a birtokos kész a berendezéseket a katonai igazgatásnak szabad kézből átengedni.

Ha a folyamodó kérelmének elintézéséről a kérelem póstára adásának napjától számított 4 héten belül értesítést nem kap, ugy a kérelmében megjelölt tárgyakból szabadon rendelkezhetik.

A fentiek szerint igénybe vett tárgyaknak esetleges végleges átvétele a hadiszolgáltatásokra szóló 1912. LXVIII t. c. értelmében történik.

Térítés és pedig a dolgok közönséges értéke szerint csak végleges átvételük jár. Csak a anyagként kiselejtezett berendezések tekintetében minthogy azokat már az 1915 évi március hó 29 napján 3820 eln. 20—1915/b. H. M. számú rendelet hadicélokra igénybevetteknek jelentette ki, az idézett rendelet szabályai irányadók.

3. §. A jelen rendeleten alapuló igénybe vétel azon berendezések tekintetében a melyeket a hadiszolgáltatásokra irányuló kötelezettség megszűntének időpontjában (1912. LXVIII. t. c. 2. §-a) a katonai igazgatás még végleg át nem vett, a jelzett időpontban hatályát veszti.

4. §. Aki az igénybe vett készletet, vagy annak egy részét a jelen rendelet ellenére elidegeníti vagy feldolgozza, vagy pedig a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el, s az 1914. L. t. c. 17 § a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazga-

tási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horváth Szlavonországokba e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

5. §. Ez a rendelet kibirdetésének napján lép életbe.

Nagyvárad, 1915 április 26

Eleméry Ferenc,
katonai ügyi tanácsnok.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
9339—915. szám.

Hirdetmény:

Az egészben vagy tulnyomó részben alumínium, nikkel, ólom, sárga vagy vörös réz és vörös fémből készült használaton kívül álló ipari, mező és erdőgazdasági üzemi berendezések bejelentése tárgyában.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a m. kir. minisztérium 1337—915 M. E. számú rendelet értelmében, a kivételes időkre alkotott 1912. LXVIII. t. c. t. kiegészítő 1914. L. t. c. 2 §-a alapján felhívja mindazon ipari, mező és erdőgazdasági üzemek birtokosait, hogy a fenti anyagokból készült használaton kívül álló üzemi berendezéseket az alábbiak figyelemében tartásával az I. s6 foku iparhatóságnál (Rendőrség földszint 11. sz.) jelentsék be az itt nyerhető és két példányban kiállítandó bejelentő lapok utján.

Bejelentés alá eső üzemi berendezések:

1. Gépek és készülékek (pároló, hűtő és főző készülékek, kazánok, katlanok, kazán-sisakok, dobok, hengerek.)
2. Csővezetékek szerelvényeikkel.
3. Elektromos berendezések a vezetékkel együtt.
4. Pótalkatrészek.

A bejelentés alá eső tárgyakhoz tartoznak az említett berendezések olyan nagyobb-részei is amelyeket a többi részről könnyen el lehet választani.

Bejelentés alá csak azon vállalatok berendezései esnek, melyek üzemüket tartósan vagy véglegesen beszüntették, ideértve az idényszerűen szünetelő üzemeket, amelyeket később folytatni kellene.

Olyan üzemszünetek, melyek az üzem fenntartása végett szükséges javítások vagy más ezen célt szolgáló munkálatok folytán állanak elő a bejelentési kötelezettségét nem állapítják meg.

Üzemben tartott telepeknél bejelentés alá esnek a tartósan használaton kívül álló egyes berendezések, továbbá a tartalékkészülékek és a pótalkatrészek.

Nem esnek bejelentés alá: bányászatok, vasutak, hajózásiüzemek, továbbá betegápoló, emberbaráti és tanintézetek berendezései, ezekről a honvédelmi miniszter külön intézkedik.

Be kell jelenteni akár vannak üzemben akár nem a kékfestő és nyomógyáraknak, a tapéta valamint viaszkosvásongyáraknak, nyomóhengereit, továbbá a termelési adó alá eső pálinkafőző berendezéseit, ha egész vagy tulnyomó részben a fenti fémekből állanak.

Az olyan vállalatok birtokosai, amelyeknek üzeme április 19 én be van szüntetve, vállalatuknak berendezései 1915 május 5-éig kötelesek bejelenteni. A bejelentésben elő kell adni az üzem beszüntetése okát, kezdetét és valószínű tartamát.

A bejelentés általában a bejelentőkre nézve 1915 május 5 éig kötelező.

Az üzem április 20 után szüntettetik be, vagy a berendezést ezen nap után teszik használaton kívül, ezt a körülményt 8 nap alatt be kell jelenteni.

Ugyancsak nyolc nap alatt kell az üzem újbóli megindítását bejelenteni.

Az I-s6 foku iparhatóságnak jogában áll a bejelentésre kötelezettek üzemi berendezéseit felülvizsgálni.

Aki a rendeletben foglaltakat nem tartja be, az 1914 L. t. c. 9 § a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtatik.

Nagyvárad, 1915. április 25.

Rendőrfőkapitányság.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 74684—1915 számú körrendelete értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolában hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké leendő kiképzés céljából pályázók felvétele tárgyában kiadott pályázati hirdetmény szerint ezen főiskolába 5 egyévi önkéntessé még fel nem avatott pályázó vétetik fel a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városháza, II. em. 31. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthető. Nagyvárad, 1915. évi április hó 15 én. **Eleméry Ferenc,** katonai ügyi tanácsnok.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok
1/4. lóerőtől minden nagyságban.

Fűszerelő telefonja 55. sz.